



Poz. 214

**UCHWAŁA NR 213
RADY WYDZIAŁU HISTORYCZNEGO
UNIwersytetu Warszawskiego**

z dnia 26 czerwca 2019 r.

**w sprawie zatwierdzenia nowego programu specjalizacji *nauczycielskiej*
na kierunku *historia* dla studentów rozpoczynających studia
od roku akademickiego 2019/2020**

Na podstawie § 40 pkt 5 Statutu Uniwersytetu Warszawskiego (tekst jednolity: Monitor UW z 2015 r. poz. 150 z późn. zm.) Rada Wydziału Historycznego postanawia, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się nowy program specjalizacji nauczycielskiej na studiach I i II stopnia oraz podyplomowych, obowiązujący dla studentów rozpoczynających studia od roku akademickiego 2019/2020, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Dziekan Wydziału Historycznego: *M. Karpińska*

Załącznik
do uchwały nr 213 Rady Wydziału Historycznego z dnia 26 czerwca 2019 r.
w sprawie nowego programu specjalizacji *nauczycielskiej* na kierunku *historia*
dla studentów rozpoczynających studia od roku akademickiego 2019/2022

PROGRAM SPECJALIZACJI NAUCZYCIELSKIEJ NA STUDIACH I STOPNIA
przygotowanie do nauczania pierwszego przedmiotu **Historia**
w szkole podstawowej i szkołach ponadpodstawowych
(studia stacjonarne dzienne)
Obowiązuje od 1 X 2019 r.

Program zgodny z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn.

Absolwent studiów I stopnia na kierunku Historia, który zrealizował program specjalizacji nauczycielskiej uzyskuje pełne przygotowanie pedagogiczne oraz kwalifikacje zawodowe do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkole podstawowej (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 1.08.2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, Dz.U., z dn. 24.08.2017, poz. 1575, § 4).

Kwalifikacje do nauczania przedmiotu Historia w szkołach ponadpodstawowych uzyskuje absolwent studiów I stopnia na kierunku Historia, który zrealizował na tych studiach program specjalizacji nauczycielskiej, a następnie ukończył studia II stopnia na kierunku Historia (Rozporządzenie MEN, Dz.U., poz. 1575, § 3).

Program specjalizacji nauczycielskiej na studiach I stopnia moduły:

Moduł**B.**: przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym.

Moduł**C.**: podstawy dydaktyki i emisja głosu.

Moduł**D.**: przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu.

Program specjalizacji nauczycielskiej na studiach I stopnia

Program modułu**B.** – przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne

Przedmiot	Forma zajęć i liczba godzin	Sposób zaliczenia	Etap studiów: semestr/rok	ECTS
Psychologia ogólna dla nauczycieli	30 h – wykład	Zal. na ocenę	Zimowy, I rok	2

Psychologia	60 h – ćwiczenia	Zal. na ocenę	Zimowy, I rok	3
Pedagogika	60 h – ćwiczenia	Zal. na ocenę	Letni, I rok	3
Praktyka pedagogiczna	30 h	Zal. na ocenę	Letni, I rok	1
Nauczyciel w systemie oświaty	30 h – wykład	Zal. na ocenę	Zimowy, II rok	1
			Razem	10

Program modułu **C.** – podstawy dydaktyki i emisja głosu

Przedmiot	Forma zajęć i liczba godzin	Sposób zaliczenia	Etap studiów: semestr/rok	ECTS
Podstawy dydaktyki	30 h – wykład	Zal. na ocenę	zimowy, I rok	2
Dydaktyka i system edukacji w perspektywie historycznej	30 h – wykład	Zal. na ocenę	letni, I rok	2
Emisja głosu	30 h – ćwiczenia	Zal. na ocenę	Zimowy, III rok	1
			Razem	5

Program modułu **D.** – przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu

Przedmiot	Forma zajęć i liczba godzin	Sposób zaliczenia	Etap studiów: Semestr/rok	ECTS
Dydaktyka historii w szkole podstawowej – cz. 1.	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	zimowy, II rok	2
Dydaktyka historii w szkole podstawowej – cz. 2.	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	zimowy, II rok	2
Praktyka śródroczna w szkole podstawowej	30 h	Zal. na ocenę	zimowy, II rok	1
Praktyka ciągła w szkole podstawowej	30 h	Zal. na ocenę	Luty/marzec II rok	1,5
Dydaktyka historii w szkole ponadpodstawowej – cz. 1.	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	letni, II rok	2
Dydaktyka historii w szkole ponadpodstawowej – cz. 2.	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	letni, II rok	2
Praktyka śródroczna w szkole ponadpodstawowej	30 h	Zal. na ocenę	letni, II rok	1
Praktyka ciągła w szkole ponadpodstawowej	30 h	Zal. na ocenę	Wrzesień/październik po II roku	1,5
Ewaluacja efektów kształcenia historycznego	30 h –	Zal. na ocenę	zimowy, III rok	2

	konwersatorium		
			Razem
			15

Efekty kształcenia
Moduł B: Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne

Psychologia – wykład, ćwiczenia (90 godz.)

Wiedza

po zakończeniu zajęć student zna i rozumie:

- podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze; spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji; proces mowy;
- myślenie i rozumowanie; uczenie się i pamięć, rolę uwagi; emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania;
- zdolności i uzdolnienia; psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu i stylu poznawczego;
- proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości:
 - rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny,
 - rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć),
 - rozwój społeczno-emocjonalny i moralny;
- zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania;
- rozwój wybranych funkcji psychicznych;
- normę rozwojową;
- rozwój i kształtowanie osobowości;
- rozwój w kontekście wychowania;
- zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia;
- dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów;
- zaburzenia zachowania;
- nieśmiałość i nadpobudliwość;
- zaburzenia funkcjonowania w okresie dorastania;
- obniżenie nastroju, depresję;
- krystalizowanie się tożsamości;
- dorosłość; identyfikację z nowymi rolami społecznymi; kształtowanie się stylu życia;
- teorię spostrzegania społecznego i komunikacji;

- zachowania społeczne i ich uwarunkowania;
- sytuację interpersonalną;
- empatię;
- zachowania asertywne, agresywne i uległe;
- postawy, stereotypy, uprzedzenia;
- stres i radzenie sobie z nim;
- porozumiewanie się ludzi w instytucjach;
- reguły współdziałania;
- procesy komunikowania się;
- bariery w komunikowaniu się;
- media i ich wpływ wychowawczy;
- style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie;
- różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie;
- komunikację niewerbalną;
- porozumiewanie się emocjonalne w klasie;
- porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych;
- proces uczenia się:
 - modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych,
 - metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się i strategię ich przewyższania,
 - metody i techniki identyfikacji
 - metody u techniki wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań,
 - bariery i trudności w procesie komunikowania się,
 - techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem;
- zagadnienie autorefleksji i samorozwoju:
 - zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój,
 - indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami,
 - stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe.

Umiejętności

po zakończeniu zajęć student potrafi:

- obserwować podczas praktyk zawodowych procesy rozwojowe uczniów;

- obserwować podczas praktyk zawodowych zachowania społeczne i ich uwarunkowania;
- skutecznie i świadomie komunikować się;
- porozumieć się w sytuacji konfliktowej;
- rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się;
- identyfikować potrzeby ucznia w rozwoju uzdolnień i zainteresowań;
- radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami;
- zaplanować, na podstawie świadomej autorefleksji, działania na rzecz rozwoju zawodowego.

Kompetencje społeczne

po zakończeniu zajęć student jest gotów do:

- autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym;
- wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Pedagogika – ćwiczenia (60 godz.)

Wiedza

po zakończeniu zajęć student zna i rozumie:

- wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania;
- istotę i funkcje wychowania; proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia, znaczenie współpracy rodziny i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym;
- zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela:
 - obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy,
 - metodykę pracy wychowawczej,
 - program pracy wychowawczej,
 - style kierowania klasą, ład i dyscyplinę,
 - poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka,
 - różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami;
- funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej:
 - procesy społeczne w klasie,
 - rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej;
- animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy;
- wspieranie samorządności i autonomii uczniów;

- rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji;
- pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie;
- zagadnienie dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki;
- szkolną sytuację dzieci emigrantów i reemigrantów;
- zagadnienie dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej;
- szkolną sytuację dzieci emigrantów i reemigrantów;
- zagrożenia dzieci i młodzieży:
 - zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami;
- sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi:
 - specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów);
- tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się;
- przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się; specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia;
- zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice;
- sposoby przewyciężania trudności w uczeniu się;
- trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przewyciężania;
- poradnictwo edukacyjno-zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia; potrzebę przygotowania młodzieży do uczenia się przez całe życie.

Umiejętności

po zakończeniu zajęć student potrafi:

- formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;
- nawiązywać współpracę z innymi nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym;
- rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów;
- zdiagnozować ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i zaprojektować dla niego wsparcie;

- określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju.

Kompetencje społeczne

po zakończeniu zajęć student jest gotów do:

- okazywania empatii uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy;
- profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie lub grupie wychowanków;
- samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej;
- współpracy z innymi nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Nauczyciel w systemie oświaty – ćwiczenia (30 godz.)

Wiedza

po zakończeniu zajęć student zna i rozumie:

- system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty oraz podstawowe zagadnienia prawa oświatowego;
- międzynarodowe i krajowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnością;
- znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej; modele współczesnej szkoły;
- pojęcie ukrytego programu szkoły;
- alternatywne formy edukacji;
- zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego;
- podstawę programową w kontekście programu nauczania;
- tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki oświatowej;
- rolę nauczyciela, koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela;
- nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli;
- zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów;
- tematykę oceny jakości pracy nauczyciela;
- zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego;
- rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości;
- uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela;
- choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela.

Umiejętności

po zakończeniu zajęć student potrafi:

- wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do tej podstawy;
- zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego;
- formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;
- nawiązywać współpracę z innymi nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym.

Kompetencje społeczne

po zakończeniu zajęć student jest gotów do:

- współpracy z innymi nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy;
- samodzielnego pogłębiania wiedzy z zakresu prawa szkolnego;
- zawodowej autorefleksji.

Praktyki zawodowe – praktyka pedagogiczna (30 godz.)

Wiedza

po zakończeniu praktyki student zna i rozumie:

- zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki oświatowej oraz środowisko, w jakim one działają;
- organizację, statut i plan pracy szkoły oraz program wychowawczo-profilaktyczny;
- zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.

Umiejętności

po zakończeniu praktyki student potrafi:

- wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze;
- wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów;
- wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas;
- wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;
- zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;
- analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk zawodowych.

Kompetencje społeczne

Po zakończeniu praktyki student jest gotów do:

- skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z innymi nauczycielami, w celu poszerzania swojej wiedzy.

Moduł C: Podstawy dydaktyki i emisja głosu

Podstawy dydaktyki – wykład (30 godz.)

Wiedza

po zakończeniu zajęć student zna i rozumie:

- usytuowanie dydaktyki jako subdyscypliny pedagogiki;
- przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki;
- relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych;
- zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego;
- style kierowania klasą;
- problem ładu i dyscypliny;
- procesy społeczne w klasie;
- integrację klasy szkolnej;
- tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce;
- sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego;
- współczesne koncepcje nauczania;
- cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania i ich rodzaje;
- zasady dydaktyki;
- metody nauczania;
- treści nauczania; organizację procesu kształcenia i pracy uczniów;
- zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej i jej budowę;
- modele lekcji;
- sztukę prowadzenia lekcji;
- style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne;
- konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do potrzeb i możliwości ucznia, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się;

- potrzebę wyrównywania szans edukacyjnych;
- znaczenie odkrywania i rozwijania predyspozycji i uzdolnień;
- zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych;
- autonomię dydaktyczną nauczyciela;
- sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów;
- ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania;
- wewnętrzny system oceniania;
- rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych;
- tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły;
- edukacyjną wartość dodaną.

Umiejętności

po zakończeniu zajęć student potrafi:

- zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego;
- zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej;
- dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów;
- wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę;
- zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym;
- dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej;

Kompetencje społeczne

po zakończeniu zajęć student jest gotowy do:

- twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych;
- samodzielnego rozwijania swych kompetencji nauczyciela.

Dydaktyka i system edukacji w perspektywie historycznej – wykład (30 godz.)

Wiedza

po zakończeniu zajęć student zna i rozumie:

- znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela;
- problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego;

- metody porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów;
- praktyczne aspekty wystąpień publicznych – poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej;
- znaczenie języka kształcenia w perspektywie historycznej – język polski jako język edukacji w dobie zaborów;
- rolę obowiązku szkolnego w kształtowaniu społeczeństwa jako wspólnoty kulturowej w perspektywie współczesnej i historycznej ze szczególnym uwzględnieniem społeczeństwa polskiego;
- znaczenie uniwersytetów w kształtowaniu społeczeństwa jako wspólnoty kulturowej w perspektywie współczesnej i historycznej ze szczególnym uwzględnieniem społeczeństwa polskiego;
- modele systemów edukacyjnych w perspektywie współczesnej i w perspektywie ewolucji systemów edukacyjnych – system: niedrożny, częściowo drożny, drożny;
- czynniki wpływające na przekształcanie systemów edukacyjnych w perspektywie współczesnej i historycznej;
- funkcje edukacji historycznej w perspektywie współczesnej i historycznej;
- osadzenie systemów edukacyjnych w strukturach państwowych państw europejskich, ze szczególnym uwzględnieniem doświadczenia polskiego, perspektywa historyczna;

Umiejętności

po zakończeniu zajęć student potrafi:

- poprawnie posługiwać się językiem polskim;
- rozpoznać cele reform strukturalnych i reform programowych systemu edukacji;
- ocenić wpływ polityki państwa na kształt systemu szkolnictwa i kształt edukacji historycznej;
- systematyzować i hierarchizować wiadomości;
- samodzielnie poszerzać kompetencje.

Kompetencje społeczne

po zakończeniu zajęć student jest gotowy do:

- skutecznego korygowania swoich błędów językowych;
- samodzielnej refleksji nad znaczeniem edukacji historycznej w kształtowaniu postaw jednostek i społeczeństw;
- samodzielnego rozwijania swych kompetencji nauczyciela.

Emisja głosu – ćwiczenia (30 godz.)

Wiedza

po zakończeniu zajęć student zna i rozumie:

- budowę, działanie i ochronę narządu mowy;
- zasady emisji głosu.

Umiejętności

po zakończeniu zajęć student potrafi:

- posługiwać się zgodnie z zasadami aparatem emisji głosu.

Kompetencje społeczne

po zakończeniu zajęć student potrafi:

- skutecznego doskonalenia aparatu emisji głosu.

Moduł D. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu: Historia

Dydaktyka historii w szkole podstawowej – konwersatorium (60 godz.)

Wiedza

po zakończeniu zajęć student zna i rozumie:

- miejsce historii w ramowych planach nauczania w szkole podstawowej;
- podstawę programową przedmiotu historia w szkole podstawowej;
- cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu historia w szkole podstawowej;
- osadza przedmiot historia w szkole podstawowej w kontekście dalszego kształcenia;
- strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu historia w szkole podstawowej;
- kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu historia w szkole podstawowej;
- integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową;
- zagadnienia związane z programem nauczania przedmiotu historia w szkole podstawowej: tworzenie i modyfikacja, analiza, ocena, dobór i zatwierdzanie;
- zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkład materiału;
- kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela;
- potrzebę profesjonalnego rozwoju nauczyciela, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej;

- znaczenie autorytetu nauczyciela;
- interakcje ucznia i nauczyciela w toku lekcji;
- potrzebę dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych;
- rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy;
- znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;
- konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące; proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia; metodę projektów;
- zasady doboru metod nauczania typowych dla przedmiotu historia;
- metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu historia w szkole podstawowej – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale;
- typowe dla przedmiotu historia w szkole podstawowej błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;
- organizację pracy w klasie i w grupach;
- potrzebę indywidualizacji nauczania;
- zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego;
- formy pracy specyficzne dla przedmiotu historia: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia, konkursy;
- zagadnienia związane z pracą domową;
- sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne) i pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych; edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie przedmiotu historia w szkole podstawowej;
- potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimedialnych;
- metody kształcenia w odniesieniu do przedmiotu historia;
- znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;
- znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społecznych uczniów;
- potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;
- warsztat pracy nauczyciela: właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela;

- potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki oraz rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, a także logicznego i krytycznego myślenia; potrzebę kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu;
- potrzebę kształtowania nawyków systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Umiejętności

po zakończeniu zajęć student potrafi:

- identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;
- przeanalizować rozkład materiału;
- identyfikować powiązania treści przedmiotu historia w szkole podstawowej z innymi treściami nauczania;
- dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;
- kreować sytuacje dydaktyczne służące rozwojowi zainteresowań uczniów i popularyzacji wiedzy;
- podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;
- dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów;
- fachowo i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;
- rozpoznać typowe dla przedmiotu historia błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym.

Kompetencje społeczne

po zakończeniu zajęć student jest gotów do:

- adaptowania metod pracy do potrzeb uczniów;
- popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym;
- zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych;
- promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;
- kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;
- budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;
- rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;
- kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;

- stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.

Dydaktyka historii w szkole ponadpodstawowej – konwersatorium (60 godz.)

Wiedza

po zakończeniu zajęć student zna i rozumie:

- miejsce historii w ramowych planach nauczania w szkole ponadpodstawowej;
- podstawę programową przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej;
- cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej;
- osadza przedmiot historia w szkole ponadpodstawowej w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia;
- strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej;
- kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej;
- integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową;
- zagadnienia związane z programem nauczania przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej: tworzenie i modyfikacja, analiza, ocena, dobór i zatwierdzanie;
- zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkład materiału;
- kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela;
- potrzebę profesjonalnego rozwoju nauczyciela, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej;
- znaczenie autorytetu nauczyciela;
- interakcje ucznia i nauczyciela w toku lekcji;
- potrzebę dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych;
- rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy;
- znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;
- konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące; proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia; metodę projektów;
- zasady doboru metod nauczania typowych dla przedmiotu historia;
- metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu historia w szkole podstawowej – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale;

- typowe dla przedmiotu historia w szkole podstawowej błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;
- organizację pracy w klasie i w grupach;
- potrzebę indywidualizacji nauczania;
- zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego;
- formy pracy specyficzne dla przedmiotu historia: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia, konkursy;
- zagadnienia związane z pracą domową;
- sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne) i pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych; edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej;
- potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimedialnych;
- metody kształcenia w odniesieniu do przedmiotu historia;
- sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów;
- potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy;
- potrzebę i metody strukturyzacji wiedzy;
- znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;
- znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społecznych uczniów;
- potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;
- warsztat pracy nauczyciela: właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela;
- potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki oraz rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, a także logicznego i krytycznego myślenia; potrzebę kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu;
- potrzebę kształtowania nawyków systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Umiejętności

po zakończeniu zajęć student potrafi:

- identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;
- przeanalizować rozkład materiału;

- identyfikować powiązania treści przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej z innymi treściami nauczania;
- dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;
- kreować sytuacje dydaktyczne służące rozwojowi zainteresowań uczniów i popularyzacji wiedzy;
- podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;
- dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów;
- fachowo i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;
- rozpoznać typowe dla przedmiotu historia błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;

Kompetencje społeczne

po zakończeniu zajęć student jest gotów do:

- adaptowania metod pracy do potrzeb uczniów;
- popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym;
- zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych;
- promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;
- kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;
- budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;
- rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;
- kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;
- stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.

Dydaktyka ewaluacji efektów kształcenia historycznego – konwersatorium (30 godz.)

Wiedza

po zakończeniu zajęć student zna i rozumie:

- rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej;
- ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;
- egzaminy kończące etap edukacyjny;

- sposoby konstruowania testów i sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach przedmiotu historia;
- diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście przedmiotu historia;
- potrzebę i metody strukturyzacji wiedzy;
- konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;
- zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją;
- konieczność analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;
- potrzebę kształtowania nawyków systematycznego uczenia się.

Umiejętności

po zakończeniu zajęć student potrafi:

- przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia;
- fachowo i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;
- samodzielnie konstruować różne typy zadań;
- skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;
- analizować i oceniać przydatność publikowanych arkuszy testowych i sprawdzianów.

Kompetencje społeczne

po zakończeniu zajęć student gotów jest do:

- kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;
- budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów;
- stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.
- umacniania u uczniów zrozumienia dla konieczności ewaluacji ich osiągnięć.

Praktyki zawodowe – praktyka nauczycielska (120 godz.)

Wiedza

po zakończeniu praktyki student zna i rozumie:

- zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę;
- sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły;
- rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole.

Umiejętności

po zakończeniu praktyki student potrafi:

- wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych;
- aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej;
- zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji;
- analizować, przy pomocy opiekuna praktyk oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk zawodowych.

Kompetencje społeczne

po zakończeniu praktyki student jest gotów do:

- skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk i z innymi nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej.

PROGRAM SPECJALIZACJI NAUCZYCIELSKIEJ NA STUDIACH I STOPNIA
 przygotowanie do nauczania pierwszego przedmiotu **Historia**
 w szkole podstawowej i szkołach ponadpodstawowych
 (studia stacjonarne dzienne i wieczorowe)
 Obowiązuje od 1 X 2019 r.

Program zgodny z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn.

Absolwent studiów I stopnia na kierunku Historia, który zrealizował program specjalizacji nauczycielskiej uzyskuje pełne przygotowanie pedagogiczne oraz kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkole podstawowej (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 1.08.2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, Dz.U., z dn. 24.08.2017, poz. 1575, § 4).

Kwalifikacje do nauczania przedmiotu Historia w szkołach ponadpodstawowych uzyskuje absolwent studiów I stopnia na kierunku Historia, który zrealizował na tych studiach program specjalizacji nauczycielskiej, a następnie ukończył studia II stopnia na kierunku Historia (Rozporządzenie MEN, Dz.U., poz. 1575, § 3).

Program specjalizacji nauczycielskiej na studiach I stopnia moduły:

Moduł **A.1.**: przygotowanie merytoryczne do nauczania pierwszego przedmiotu – zgodnie z efektami uczenia się określonymi w programie studiów.

Moduł **B.**: przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym.

Moduł **C.**: podstawy dydaktyki i emisja głosu.

Moduł **D.**: przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu.

Program specjalizacji nauczycielskiej na studiach I stopnia

Program modułu **B.** – przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne

Przedmiot	Forma zajęć i liczba godzin	Sposób zaliczenia	Etap studiów: semestr/rok	ECTS
Psychologia ogólna dla nauczycieli	30 h – wykład	Zal. na ocenę	Zimowy, I rok	2
Psychologia	60 h – ćwiczenia	Zal. na ocenę	Zimowy, I rok	3
Pedagogika	60 h – ćwiczenia	Zal. na ocenę	Letni, I rok	3
Praktyka pedagogiczna	30 h	Zal. na ocenę	Letni, I rok	1
Nauczyciel w systemie oświaty	30 h – wykład	Zal. na ocenę	Zimowy, II rok	1

			Razem	10
--	--	--	--------------	-----------

Program modułu **C.** – podstawy dydaktyki i emisja głosu

Przedmiot	Forma zajęć i liczba godzin	Sposób zaliczenia	Etap studiów: semestr/rok	ECTS
Podstawy dydaktyki	30 h – wykład	Zal. na ocenę	zimowy, I rok	2
Dydaktyka i system edukacji w perspektywie historycznej	30 h – wykład	Zal. na ocenę	letni, I rok	2
Emisja głosu	30 h – ćwiczenia	Zal. na ocenę	Zimowy, III rok	1
			Razem	5

Program modułu **D.** – przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu

Przedmiot	Forma zajęć i liczba godzin	Sposób zaliczenia	Etap studiów:Semestr/rok	ECTS
Dydaktyka historii w szkole podstawowej – cz. 1.	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	zimowy, II rok	2
Dydaktyka historii w szkole podstawowej – cz. 2.	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	zimowy, II rok	2
Praktyka śródroczna w szkole podstawowej	30 h	Zal. na ocenę	zimowy, II rok	1
Praktyka ciągła w szkole podstawowej	30 h	Zal. na ocenę	Luty/marzec II rok	1,5
Dydaktyka historii w szkole ponadpodstawowej – cz. 1.	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	letni, II rok	2
Dydaktyka historii w szkole ponadpodstawowej – cz. 2.	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	letni, II rok	2
Praktyka śródroczna w szkole ponadpodstawowej	30 h	Zal. na ocenę	letni, II rok	1
Praktyka ciągła w szkole ponadpodstawowej	30 h	Zal. na ocenę	Wrzesień/październik po II roku	1,5
Ewaluacja efektów kształcenia historycznego	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	zimowy, III rok	2
			Razem	15

Efekty kształcenia

Efekty kształcenia poszczególnych przedmiotów tożsame z efektami kształcenia programu studiów I stopnia, którego realizacja rozpocznie się w dn. 1. października 2019 r.

PROGRAM SPECJALIZACJI NAUCZYCIELSKIEJ NA STUDIACH II STOPNIA

przygotowanie pedagogiczne do nauczania kolejnego
w szkole podstawowej i szkołach ponadpodstawowych

przedmiot **Wiedza o Społeczeństwie**

(studia stacjonarne dzienne)

Obowiązuje od 1 X 2019 r.

Program zgodny z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn.

Absolwent studiów II stopnia na kierunku Historia, który zrealizował program specjalizacji nauczycielskiej uzyskuje do zajmowania stanowiska nauczyciela przedmiotu Wiedza o Społeczeństwie we wszystkich typach szkół (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 1.08.2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, Dz.U., z dn. 24.08.2017, poz. 1575, §3, 4).

Specjalizację nauczycielską na studiach II stopnia – przygotowanie pedagogiczne do nauczania drugiego przedmiotu: wiedza o społeczeństwie mogą realizować:

1. absolwenci studiów I stopnia na kierunku Historia kierunków z obszaru nauk humanistycznych, społecznych i filologicznych;
2. posiadają przygotowanie pedagogiczne na studiach I stopnia.

Moduł **E.**: przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu: przedmiot;

Moduł **A2.**: przedmioty podnoszące kompetencje merytoryczne do nauczania kolejnego przedmiotu: przedmiot wiedza o społeczeństwie.

Program modułu **E.** – przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu

Przedmiot	Forma zajęć i liczba godzin	Sposób zaliczenia	Etap studiów: Semestr/rok	ECTS
Dydaktyka WOS	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	zimowy, I rok	2
Praktyka śródroczna w szkole podstawowej	15 h	Zal. na ocenę	zimowy, I rok	1
Dydaktyka WOS	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	letni, I rok	2
Praktyka śródroczna w szkole ponadpodstawowej	45 h	Zal. na ocenę	letni, I rok	1
Praktyka ciągła w szkole ponadpodstawowej	30 h	Zal. na ocenę	wrzesień/październik, po I roku	2
Ewaluacja efektów kształcenia przedmiot wiedza o społeczeństwie	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	zimowy, II rok	2

			Razem	10
--	--	--	--------------	-----------

Program modułu **A2.**– przedmioty podnoszące kompetencje merytoryczne do nauczania przedmiotu wiedza o społeczeństwie

Przedmiot	Forma zajęć i liczba godzin	Sposób zaliczenia	Etap Semestr/rok studiów:	ECTS
Podstawy wiedzy o prawie	30 h – wykład	Zal. na ocenę	zimowy, I rok	2
System polityczny Rzeczypospolitej Polskiej	15 h – wykład	Zal na ocenę	zimowy, I rok	1
Stosunki międzynarodowe i współczesne systemy polityczne	15 h – wykład	Zal na ocenę	zimowy, I rok	1
Ekonomia w edukacji obywatelskiej	15 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	letni, I rok	1,5
Spółeczeństwo w edukacji obywatelskiej	15 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	letni, I rok	1,5
			Razem	7

Efekty kształcenia

Moduł E: Przygotowanie do nauczania kolejnego przedmiotu Wiedza o społeczeństwie

Dydaktyka przedmiotu wiedza o społeczeństwie – konwersatorium (60 godz.)

Wiedza

po zakończeniu zajęć student zna i rozumie:

- miejsce przedmiotu wiedza o społeczeństwie w ramowych planach nauczania w szkole podstawowej i w szkołach ponadpodstawowych;
- podstawę programową przedmiotu wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej i w szkołach ponadpodstawowych;
- cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu wiedza o społeczeństwa w szkole podstawowej i w szkołach ponadpodstawowych;
- osadza przedmiot wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej w kontekście dalszego kształcenia oraz w szkołach ponadpodstawowych w kontekście wcześniejszego kształcenia;
- strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej i w szkołach ponadpodstawowych;
- kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej i w szkołach ponadpodstawowych;
- integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową;

- zagadnienia związane z programem nauczania przedmiotu wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej i w szkołach ponadpodstawowych: tworzenie i modyfikacja, analiza, ocena, dobór i zatwierdzanie;
- zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkład materiału;
- kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela;
- potrzebę profesjonalnego rozwoju nauczyciela, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej;
- znaczenie autorytetu nauczyciela;
- interakcje ucznia i nauczyciela w toku lekcji;
- potrzebę dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych;
- rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy;
- znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;
- konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące; proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia; metodę projektów;
- zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć;
- metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej i w szkołach ponadpodstawowych – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale;
- typowe dla przedmiotu wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej i szkole ponadpodstawowej błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;
- organizację pracy w klasie i w grupach;
- potrzebę indywidualizacji nauczania;
- zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego;
- formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu wiedza o społeczeństwie: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, konkursy;
- zagadnienia związane z pracą domową;
- sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne) i pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych;
- edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie przedmiotu wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej i w szkołach ponadpodstawowych;
- potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów;
- metody kształcenia w odniesieniu do przedmiotu wiedza o społeczeństwie;

- znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;
- znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społecznych uczniów;
- potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;
- warsztat pracy nauczyciela: właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela;
- potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki oraz rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, a także logicznego i krytycznego myślenia; potrzebę kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu;
- potrzebę kształtowania nawyków systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Umiejętności

po zakończeniu zajęć student potrafi:

- identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;
- przeanalizować rozkład materiału przedmiotu wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej i w szkołach ponadpodstawowych;
- identyfikować powiązania treści przedmiotu wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej i w szkołach ponadpodstawowych z innymi treściami nauczania;
- dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;
- kreować sytuacje dydaktyczne służące rozwojowi zainteresowań uczniów i popularyzacji wiedzy;
- podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;
- dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów;
- fachowo i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;
- rozpoznać typowe dla przedmiotu historia błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym.

Kompetencje społeczne

po zakończeniu zajęć student jest gotów do:

- adaptowania metod pracy do potrzeb uczniów;
- popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym;
- zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych;

- promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;
- kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;
- budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;
- rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;
- kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;
- stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.

Dydaktyka ewaluacji efektów kształcenia przedmiot wiedza o społeczeństwie – konwersatorium (30 godz.)

Wiedza

po zakończeniu zajęć student zna i rozumie:

- rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej;
- ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;
- egzaminy kończące etap edukacyjny;
- sposoby konstruowania testów i sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach przedmiotu wiedza o społeczeństwie;
- diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście przedmiotu wiedza o społeczeństwie;
- potrzebę i metody strukturyzacji wiedzy;
- konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;
- zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją;
- konieczność analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;
- potrzebę kształtowania nawyków systematycznego uczenia się.

Umiejętności

po zakończeniu zajęć student potrafi:

- przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia;
- fachowo i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;
- samodzielnie konstruować różne typy zadań;
- skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;
- analizować i oceniać przydatność publikowanych arkuszy testowych i sprawdzianów.

Kompetencje społeczne

po zakończeniu zajęć student gotów jest do:

- kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;
- budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów;
- stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.
- umacniania u uczniów zrozumienia dla konieczności ewaluacji ich osiągnięć.

Praktyki zawodowe – praktyka pedagogiczna-nauczycielska (90 godz.)

Wiedza

po zakończeniu praktyki student zna i rozumie:

- zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę;
- sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły;
- rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole.

Umiejętności

po zakończeniu praktyki student potrafi:

- wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych;
- aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej;
- zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji;
- analizować, przy pomocy opiekuna praktyk oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk zawodowych.

Kompetencje społeczne

po zakończeniu praktyki student jest gotów do:

- skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk i z innymi nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej.

Efekty kształcenia

Moduł A2.: Przedmioty podnoszące kompetencje merytoryczne do nauczania kolejnego przedmiotu Wiedza o społeczeństwie

Podstawy wiedzy o prawie – wykład (30 godz.)

Wiedza

po zakończeniu zajęć student zna i rozumie:

- rodzaje i gałęzie prawa oraz podaje zasady tworzenia i egzekwowania prawa;
- podstawowe pojęcia związane z prawem;
- źródła, z których wywodzą się normy w różnych systemach prawnych; podstawowe procedury obowiązujące w postępowaniu cywilnym, karnym i administracyjnym; zasady organizacji sądów powszechnych w Polsce;
- pojęcie prawa człowieka i wymienia najważniejsze z nich;
- znaczenia prawa i praworządności w życiu każdego człowieka oraz w funkcjonowaniu państwa.

Umiejętności

po zakończeniu zajęć student potrafi

- omówić źródła, funkcje i dziedziny prawa oraz rozpoznaje rodzaje prawa;
- wyjaśnić zasady hierarchiczności, spójności i zupełności w systemie prawnym;
- opisać źródła prawa w Polsce oraz hierarchię aktów prawnych;
- wyjaśnić zasady powoływania sędziów;
- przedstawić ideę i historyczny rodowód praw człowieka;
- scharakteryzować prawa człowieka i obywatela opisane w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- odnaleźć akty prawne regulujące wybrane dziedziny życia społecznego.

Kompetencje społeczne

po zakończeniu zajęć student jest gotów do:

- stałego poszerzania i aktualizowania swojej wiedzy;
- prowadzenia konstruktywnej wymiany poglądów;
- formułowania merytorycznych argumentów;
- wypowiedzania swoich racji z zachowaniem szacunku dla innych.

System polityczny Rzeczypospolitej Polskiej – wykład (15 godz.)

Wiedza

po ukończeniu zajęć student zna i rozumie:

- zasady ustrojowe zapisane w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- kompetencje Sejmu i Senatu w państwie i przedstawia znaczenie obu izb oraz Zgromadzenia Narodowego w systemie władz Rzeczypospolitej Polskiej;
- procedury powoływania organów władzy państwowej i tworzenia podstawowych aktów prawnych w Polsce.

Umiejętności

po ukończeniu zajęć student potrafi:

- omówić zasadnicze kompetencje oraz zasady powoływania władzy ustawodawczej, wykonawczej, sędziowskiej;
- wyjaśnić, czym zajmuje się administracja zespolona i niezespolona;
- omówić kompetencje i sposób działania organów kontroli państwowej, ochrony państwa i zaufania publicznego;
- przedstawić zadania i kompetencje samorządu gminnego, powiatowego i wojewódzkiego;
- czerpać wiedzę na temat ustroju Rzeczypospolitej Polskiej i funkcjonowania organów państwa i samorządu z różnych źródeł;
- krytycznie ocenić treści zawarte w różnych źródłach.

Kompetencje społeczne

po ukończeniu zajęć student jest gotów do:

- nieustannego poszerzania i aktualizowania swojej wiedzy;
- dostrzegania korelacji między prawidłowym funkcjonowaniem instytucji państwowych i samorządowych, a życiem obywateli;
- zrozumienia znaczenia poszczególnych instytucji dla funkcjonowania państwa demokratycznego.

Stosunki międzynarodowe i współczesne systemy polityczne – wykład (15 godz.)

Wiedza

po ukończeniu zajęć student zna i rozumie:

- genezę, cele, struktury, sposoby funkcjonowania i działania ONZ, Unii Europejskiej, NATO oraz innych instytucji międzynarodowych;
- przyczyny konfliktów zbrojnych we współczesnym świecie oraz wskazuje te, którym towarzyszy terroryzm;

- pozytywne i negatywne skutki globalizacji;
- genezę, atrybuty, funkcje państwa oraz opisuje antyczne i chrześcijańskie korzenie demokracji;
- współczesne systemy polityczne państw demokratycznych;
- istniejące we współczesnym świecie zagrożenia dla demokracji.

Umiejętności

po zakończeniu zajęć student potrafi:

- scharakteryzować najważniejsze współczesne doktryny polityczne;
- scharakteryzować różne systemy partyjne oraz porównuje funkcje partii politycznych w państwach demokratycznych i niedemokratycznych;
- wskazać cechy charakterystyczne różnych modeli ustrojowych państw demokratycznych; wyjaśnia, jaki model funkcjonuje w Polsce;
- scharakteryzować system władzy i uprawnienia obywateli w reżimach totalitarnych i autorytarnych;
- wyjaśnić przyczyny konfliktów zbrojnych we współczesnym świecie;
- przedstawić na przykładach najczęściej stosowane metody rozwiązywania sporów między państwami;
- czerpać informacje na temat współczesnych stosunków międzynarodowych z różnych źródeł;
- hierarchizować, analizować i oceniać informacje uzyskane z różnych źródeł.

Kompetencje społeczne

po zakończeniu zajęć student jest gotów do:

- stałego poszerzania i aktualizowania swojej wiedzy;
- prowadzenia konstruktywnej wymiany poglądów,
- formułowania merytorycznych argumentów,
- wypowiedzania swoich racji z zachowaniem szacunku dla innych;

Ekonomia w edukacji obywatelskiej – konwersatorium (15 godz.)

Wiedza

po zakończeniu zajęć student zna i rozumie:

- główne zasady funkcjonowania systemu gospodarczego we współczesnej Polsce i Europie;
- funkcje i formy pieniądza w gospodarce rynkowej;
- główne prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy.

Umiejętności

po zakończeniu zajęć student potrafi:

- wyjaśnić zasady funkcjonowania współczesnej gospodarki rynkowej;
- ocenić rolę banków we współczesnej ekonomii światowej;
- wyjaśnić na przykładach znaczenie głównych elementów działań marketingowych dla przedsiębiorstw i konsumentów;
- zaprezentować swój pogląd na temat udziału państwa w życiu gospodarczym;
- przedstawić wieloaspektowy charakter procesów globalizacji;
- czerpać informacje na temat współczesnych ekonomii z różnych źródeł oraz hierarchizuje, analizuje i ocenia uzyskane informacje;
- dostrzec rolę mediów w życiu gospodarczym.

Kompetencje społeczne

po zakończeniu zajęć student jest gotów do:

- stałego poszerzania i aktualizowania swojej wiedzy;
- prowadzenia konstruktywnej wymiany poglądów;
- formułowania merytorycznych argumentów;
- wypowiedzania swoich racji z zachowaniem szacunku dla innych.

Zagadnienia społeczne w edukacji obywatelskiej – konwersatorium (15 godz.)

Wiedza

po ukończeniu zajęć student zna i rozumie:

- prawidłowości życia społecznego;
- źródła i skutki konfliktów społecznych oraz sposoby ich rozwiązywania;
- zasady funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego,
- normy i instytucje społeczne oraz ich funkcje w życiu społecznym;
- przemiany społeczne, jakie dokonały się w Polsce w ciągu ostatnich kilkunastu lat i ich skutki.

Umiejętności

po ukończeniu zajęć student potrafi:

- dokonać charakterystyki wybranych zbiorowości, społeczności, wspólnoty, społeczeństwa, ze względu na obowiązujące w nich reguły i więzi;

- omówić na przykładach źródła i mechanizmy konfliktów społecznych oraz sposoby ich rozwiązywania.
- opisać przejawy kontroli społecznej w życiu codziennym;
- opisać mechanizm i skutki społecznego wykluczenia oraz sposoby przeciwdziałania temu zjawisku;
- czerpać z różnych źródeł, selekcjonuje i ocenia informacje dotyczące wybranych zagadnień;
- formułować pytania dotyczące zagadnień życia społecznego we współczesnej Polsce i na świecie i znajduje materiały niezbędne do udzielenia na nie odpowiedzi.

Kompetencje społeczne

po ukończeniu zajęć student jest gotów do:

- nieustannego poszerzania i aktualizowania swojej wiedzy;
- docenienia rolę przekazu medialnego w kształtowaniu postaw i opinii uczniów;
- prowadzenia konstruktywnej wymiany poglądów, formułowania merytorycznych argumentów, wypowiedzania swoich racji z zachowaniem szacunku dla innych.

PROGRAM SPECJALIZACJI NAUCZYCIELSKIEJ NA STUDIACH II STOPNIA
program dla osób, które ukończyły specjalizację na studiach I stopnia w roku akademickim 2019/2020
 przygotowanie pedagogiczne do nauczania przedmiotu głównego **Historia** w szkołach ponadpodstawowych
 oraz kolejnego przedmiotu **Wiedza o Społeczeństwie** w szkołach ponadpodstawowych
 (studia stacjonarne dzienne i wieczorowe)
 Obowiązuje od 1 X 2019 r.

Program zgodny z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn.

Absolwent studiów II stopnia na kierunku Historia, który zrealizował program specjalizacji nauczycielskiej uzyskuje do zajmowania stanowiska nauczyciela przedmiotu Wiedza o Społeczeństwie we wszystkich typach szkół (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 1.08.2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, Dz.U., z dn. 24.08.2017, poz. 1575, §3, 4).

Specjalizację nauczycielską na studiach II stopnia – przygotowanie pedagogiczne do nauczania drugiego przedmiotu: wiedza o społeczeństwie mogą realizować:

1. absolwenci studiów I stopnia na kierunku Historia, Politologia, Socjologia i innych kierunkach z zakresu nauk społecznych;
2. posiadają przygotowanie pedagogiczne na studiach I stopnia.

Moduł **E.**: przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu;

Moduł **A2.**: przedmioty podnoszące kompetencje merytoryczne do nauczania kolejnego przedmiotu: przedmiot wiedza o społeczeństwie.

Program modułu **E.** – przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu

Przedmiot	Forma zajęć i liczba godzin	Sposób zaliczenia	Etap Semestr/rok studiów:	ECTS
Dydaktyka historii w szkole ponadpodstawowej	15 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	zimowy, I rok	2
Praktyka śródroczna w szkole podstawowej	15 h	Zal. na ocenę	zimowy, I rok	1
Dydaktyka WOS w szkole ponadpodstawowej	45 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	letni, I rok	2
Pedagogika	30 h – ćwiczenia	Zal. na ocenę	letni, I rok	1,5
Praktyka śródroczna w szkole ponadpodstawowej	30 h	Zal. na ocenę	letni, I rok	1
Praktyka ciągła w szkole ponadpodstawowej	45 h	Zal. na ocenę	wrzesień/październik, po I roku	2

Ewaluacja efektów kształcenia w szkole ponadpodstawowej	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	zimowy, I rok	2
			Razem	11,5

Program modułu **A2.**– przedmioty podnoszące kompetencje merytoryczne do nauczania przedmiotu wiedza o społeczeństwie

Przedmiot	Forma zajęć i liczba godzin	Sposób zaliczenia	Etap studiów: Semestr/rok	ECTS
Podstawy wiedzy o prawie	30 h – wykład	Zal. na ocenę	zimowy, I rok	2
System polityczny Rzeczypospolitej Polskiej	15 h – wykład	Zal na ocenę	zimowy, I rok	1
Stosunki międzynarodowe i współczesne systemy polityczne	15 h – wykład	Zal na ocenę	zimowy, I rok	1
Ekonomia w edukacji obywatelskiej	15 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	letni, I rok	1,5
Spółeczeństwo w edukacji obywatelskiej	15 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	letni, I rok	1,5
			Razem	7

Efekty kształcenia

Efekty kształcenia poszczególnych przedmiotów tożsame z efektami kształcenia programu studiów I stopnia, którego realizacja rozpocznie się w dn. 1. października 2019 r.

PROGRAM SPECJALIZACJI NAUCZYCIELSKIEJ NA STUDIACH PODYPLOMOWYCH
przygotowanie pedagogiczne do nauczania kolejnego przedmiotu
w szkole podstawowej i szkołach ponadpodstawowych
przedmiot **Historia**

Obowiązuje od 1 X 2019 r.

Program zgodny z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn.

Absolwent studiów podyplomowych na kierunku **Historia**, który zrealizował program specjalizacji nauczycielskiej uzyskuje kompetencje do zajmowania stanowiska nauczyciela przedmiotu **Historia**:

1. we wszystkich typach szkół, jeżeli posiada tytuł magistra;
2. w szkole podstawowej, jeżeli posiada tytuł licencjata.

(Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 1.08.2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, Dz.U., z dn. 24.08.2017, poz. 1575, § 3, 4.)

Specjalizację nauczycielską na studiach podyplomowych – przygotowanie pedagogiczne do nauczania drugiego przedmiotu: przedmiot **Historia** mogą realizować:

1. absolwenci studiów I i II stopnia na kierunkach z obszaru nauk humanistycznych, społecznych, filologicznych;
2. posiadają kwalifikacje do nauczania pierwszego przedmiotu.

Moduł **E.**: przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu: przedmiot;

Program modułu **E.** – przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu

Przedmiot	Forma zajęć i liczba godzin	Sposób zaliczenia	Etap studiów: Semestr/rok	ECTS
Dydaktyka historii w szkole podstawowej	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	I semestr – zimowy	2
Praktyka śródroczna w szkole podstawowej	30 h	Zal. na ocenę	I semestr – zimowy	1
Dydaktyka historii w szkole ponadpodstawowej	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	II semestr – letni	2
Praktyka śródroczna w szkole ponadpodstawowej	30 h	Zal. na ocenę	II semestr – letni	1
Praktyka ciągła w szkole ponadpodstawowej	30 h	Zal. na ocenę	wrzesień/październik	2
Ewaluacja efektów kształcenia przedmiot historia	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	III semestr – zimowy	2
			Razem	10

Efekty kształcenia
Moduł E: Przygotowanie do nauczania kolejnego przedmiotu
Historia

Dydaktyka przedmiotu historia w szkole podstawowej – konwersatorium (30 godz.)

Wiedza

po zakończeniu zajęć student zna i rozumie:

- miejsce przedmiotu historia w ramowych planach nauczania w szkole podstawowej;
- podstawę programową przedmiotu historia w szkole podstawowej;
- cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu historia w szkole podstawowej;
- osadza przedmiot historia w szkole podstawowej w kontekście dalszego kształcenia;
- strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu historia w szkole podstawowej;
- kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu historia w szkole podstawowej;
- integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową;
- zagadnienia związane z programem nauczania przedmiotu historia w szkole podstawowej: tworzenie i modyfikacja, analiza, ocena, dobór i zatwierdzanie;
- zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkład materiału;
- kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela;
- potrzebę profesjonalnego rozwoju nauczyciela, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej;
- znaczenie autorytetu nauczyciela;
- interakcje ucznia i nauczyciela w toku lekcji;
- potrzebę dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych;
- rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy;
- znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;
- konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące; proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia; metodę projektów;
- zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć;
- metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu historia w szkole podstawowej– rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale;

- typowe dla przedmiotu historia w szkole podstawowej błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;
- organizację pracy w klasie i w grupach;
- potrzebę indywidualizacji nauczania;
- zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego;
- formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu historia: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, konkursy;
- zagadnienia związane z pracą domową;
- sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne) i pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych;
- edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie przedmiotu historia w szkole podstawowej;
- potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów;
- metody kształcenia w odniesieniu do przedmiotu historia;
- znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;
- znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społecznych uczniów;
- potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;
- warsztat pracy nauczyciela: właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela;
- potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki oraz rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, a także logicznego i krytycznego myślenia; potrzebę kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu;
- potrzebę kształtowania nawyków systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Umiejętności

po zakończeniu zajęć student potrafi:

- identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;
- przeanalizować rozkład materiału przedmiotu historia w szkole podstawowej;
- identyfikować powiązania treści przedmiotu historia w szkole podstawowej z innymi treściami nauczania;
- dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;
- kreować sytuacje dydaktyczne służące rozwojowi zainteresowań uczniów i popularyzacji wiedzy;

- podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;
- dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów;
- fachowo i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;
- rozpoznać typowe dla przedmiotu historia błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym.

Kompetencje społeczne

po zakończeniu zajęć student jest gotów do:

- adaptowania metod pracy do potrzeb uczniów;
- popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym;
- zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych;
- promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;
- kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;
- budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;
- rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;
- kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;
- stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.

Dydaktyka przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej – konwersatorium (30 godz.)

Wiedza

po zakończeniu zajęć student zna i rozumie:

- miejsce przedmiotu historia w ramowych planach nauczania w szkole ponadpodstawowej;
- podstawę programową przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej;
- cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu historia o społeczeństwa w szkole ponadpodstawowej;
- osadza przedmiot historia w szkole ponadpodstawowej w kontekście wcześniejszego kształcenia;
- strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej;
- kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej;
- integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową;

- zagadnienia związane z programem nauczania przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej: tworzenie i modyfikacja, analiza, ocena, dobór i zatwierdzanie;
- zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkład materiału;
- kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela;
- potrzebę profesjonalnego rozwoju nauczyciela, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej;
- znaczenie autorytetu nauczyciela;
- interakcje ucznia i nauczyciela w toku lekcji;
- potrzebę dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych;
- rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy;
- znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;
- konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące; proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia; metodę projektów;
- zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć;
- metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale;
- typowe dla przedmiotu historia w szkole podstawowej błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;
- organizację pracy w klasie i w grupach;
- potrzebę indywidualizacji nauczania;
- zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego;
- formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu historia: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, konkursy;
- zagadnienia związane z pracą domową;
- sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne) i pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych;
- edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej;
- potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimedialnych;
- metody kształcenia w odniesieniu do przedmiotu historia;

- znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;
- znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społecznych uczniów;
- potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;
- warsztat pracy nauczyciela: właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela;
- potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki oraz rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, a także logicznego i krytycznego myślenia; potrzebę kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu;
- potrzebę kształtowania nawyków systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Umiejętności

po zakończeniu zajęć student potrafi:

- identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;
- przeanalizować rozkład materiału przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej;
- identyfikować powiązania treści przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej z innymi treściami nauczania;
- dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;
- kreować sytuacje dydaktyczne służące rozwojowi zainteresowań uczniów i popularyzacji wiedzy;
- podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;
- dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów;
- fachowo i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;
- rozpoznać typowe dla przedmiotu historia błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym.

Kompetencje społeczne

po zakończeniu zajęć student jest gotów do:

- adaptowania metod pracy do potrzeb uczniów;
- popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym;
- zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych;

- promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;
- kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;
- budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;
- rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;
- kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;
- stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.

Dydaktyka ewaluacji efektów kształcenia przedmiot historia– konwersatorium (30 godz.)

Wiedza

po zakończeniu zajęć student zna i rozumie:

- rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej;
- ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;
- egzaminy kończące etap edukacyjny;
- sposoby konstruowania testów i sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach przedmiotu historia;
- diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście przedmiotu historia;
- potrzebę i metody strukturyzacji wiedzy;
- konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;
- zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją;
- konieczność analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;
- potrzebę kształtowania nawyków systematycznego uczenia się.

Umiejętności

po zakończeniu zajęć student potrafi:

- przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia;
- fachowo i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;
- samodzielnie konstruować różne typy zadań;
- skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;
- analizować i oceniać przydatność publikowanych arkuszy testowych i sprawdzianów.

Kompetencje społeczne

po zakończeniu zajęć student gotów jest do:

- kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;
- budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów;
- stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.
- umacniania u uczniów zrozumienia dla konieczności ewaluacji ich osiągnięć.

Praktyki zawodowe – praktyka pedagogiczna-nauczycielska w szkole podstawowej i szkole ponadpodstawowej (30 + 60 godz.)

Wiedza

po zakończeniu praktyki student zna i rozumie:

- zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę;
- sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły;
- rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole.

Umiejętności

po zakończeniu praktyki student potrafi:

- wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych;
- aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej;
- zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji;
- analizować, przy pomocy opiekuna praktyk oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk zawodowych.

Kompetencje społeczne

po zakończeniu praktyki student jest gotów do:

- skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk i z innymi nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej.